

2021 Pünkösöd

99. szám

EGYETEMES

A Budapesti Római Katolikus Egyetemi és Főiskolai Lelkészség lapja

„Jöjj, Szentlélek Úristen, áraszd reánk teljesen mennyből fényességedet ...”

A TARTALOMBÓL

ELMÉLKEDÉSEK

- Az áldás nagy ajándék
- Egy gyrosnyi szeretet
- Egy új kaland kezdete

KULTÚRA

- Miért hasznos a katicabogár?
- A tószit
- Locsolóvers
- Risen (Feltámadás) filmajánló
- Szeszek
- A választás
- A templomtoronyról
- Versek

AKTUÁLIS

- Jegyesiskola
- Nagyböjti lelki gyakorlat

„Hogy mit kaptam az Iránytűtől? Egy jó közösséget, amelynek tagjai hasonló kérdéseket tesznek fel maguknak és a külvilágnak, mint én...” (5. oldal)

Gratulálunk **Péhm Juliannának**, aki a közivezető választás értelmében jövőre az MKK diákvezetője lesz. Imádkozzunk érte és szolgálatának sikerességéért!

A Szentlélek első tanácsa számunkra: „Élj a jelenben!” Nincs jobb idő számunkra: most, ahol éppen vagyunk, ez az egyedülálló és megismételhetetlen pillanat arra, hogy jót tegyünk, odaajándékozzuk az életünket.

Éljünk a jelenben!

A Szentlélek második tanácsa: „Keressz az egységet!” A Vigasztaló az egységre, az egyetértésre, a különbözőségek összhangjára buzdít. Megmutatja nekünk, hogy egy Test részei, egymás testvérei vagyunk.

Keressük az egységet!

Végül a Szentlélek harmadik tanácsa: „Tedd Istent előbbre önmagadnál!” Csak akkor adunk teret az Úrnak, ha kiüresítjük önmagunkat; csak akkor találunk újra önmagunkra, ha órá bízunk magunkat; csak akkor válunk gazdaggá a Szentlélekben, ha lélekben szegények vagyunk.

Tegyük Istent előbbre önmagunknál!

(Ferenc pápa május 27-i Twitter üzenete)

Az áldás nagy ajándéka

Az áldás Jézus Krisztus mennybemenetele előtti utolsó tette volt – szinte búcsúajándékként: miután az Úr tanítványainak az utolsó útmutatásokat megadta, „kivezette őket Betánia közelébe, és kezét kitérve megáldotta őket. Áldás közben megvált tőlük és fölemelkedett az égbe; ők meg leborulva imádták” (Lk 24,50). Az Úr áldás közben köszönt el tanítványaitól, áldásával velünk marad. Az áldás a megkeresztelt ember életét végigkíséri a bölcsőtől a sírig.

Az áldás szó latin megfelelője, a *benedicere*, szó szerinti fordításban annyit jelent, mint jót mondani. Az áldás lehívásakor arra kérjük Istent, hogy mondjon valami jót, kívánjon valami jót az embernek, ajándékozza meg valami testi-lelki jóval, üdvöt hozóval.

Az isteni áldás e csodálatos titkát a Katolikus Egyház Katekizmusa (KEK) tudja feltárni számunkra egyre mélyebben, hogy azt még tudatosabban fogadhassuk és oszthassuk. Az áldásokat az Egyház a szentelményekhez sorolja „...s a szentségekhez hasonlóan szintén szent jelek, mert nem csak jelzik az elsődlegesen lelki hatást, hanem az Egyház könyörgésének erejével azt meg is szerzik” (KEK 1667). Ily módon „a szentelmények előkészítik az embereket a szentségek sajátos hatóerejének befogadására, egyúttal megszentelik az élet különféle megnyilvánulásait” (KEK 1667).

Már az Ószövetség papjai különleges teljhatalmat kaptak Istentől az áldásra. Isten Áront és fiait választotta ki papoknak, és Mózesen keresztül így szólt hozzájuk: „Így áldjátok meg Izrael fiait, ezekkel a szavakkal: Áldjon meg az Úr és oltalmazzon! Ragyogtassa rád arcát az Úr, s legyen hozzád jóságos! Fordítsa feléd arcát az Úr és szerezen neked üdvösséget!” (Szám 6,23-27)

Jézus Krisztusban, az Újszövetség örök Főpapjában, akit az Atya küldött, „hogy megáldjon titeket” (ApCsel 3,26), Isten megajándékozott minket áldásának teljességével. Az Újszövetség papjai a papszenteléskor kapják meg a teljhatalmat arra, hogy Jézus Krisztus nevében, „Krisztus bő áldásával” (Róm 15,29) megáldják az embert. A hit arra tanít bennünket, hogy maga Krisztus az, aki a papon keresztül hatékonyan cselekszik és áld.

Isten minden embert szeret. Minden egyes teremtményét arra biztatja, hogy vele bensőséges életközösségben éljen. Az áldás megerősíti, megszilárdítja az Isten és az ember közti egységet. Valamennyien, akik Istennel szövetségben vagyunk, egymással is szövetségben vagyunk. Az Egyházhoz tartozás azt jelenti, hogy Isten gyermekeinek az egész világra kiterjedő családjával vagyunk szövetségben.

Az áldásnak gyógyító ereje is van, hiszen Jézus Krisztus azért jött, hogy bűneinket feloldozza és meggyógyítson minket. Áldása segít abban, hogy lelkiismeretünk megerősödjön, gondolkodásunk megvilágosodjon és szívünk Istembe kapcsolódjon. Az áldás gyógyító hatalma lelket önt az emberbe. Sokan megtapasztalják, hogy az ember testi és szellemi erői annyira megfogyatkozhatnak, hogy még imádkozni sem marad ereje. Ilyen esetekben különösen sokat jelenthet neki az áldás.

A hit adomány, amit el is lehet veszíteni. A bűnre szóló csábítás szorult helyzetbe juttat minket. A nagy szentek is átérték hitük megingását vagy megpróbáltatásait. Ezért újítjuk meg minden évben Húsvét éjszakáján keresztelési fogadalmunkat. Az áldás segítség ahhoz, hogy Istenhez és az Egyházhoz mindig hűségesek maradjunk. Ez megőrzi az egyént és a családokat az Istennel való közösségben. Isten nem hagyja el népét. Minden segítséget megad ahhoz, hogy a világban a hit világitó útján haladjunk.

„Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.” (Jn 20, 29), mondja Tamásnak a Feltámadott. Az áldásra

Elmélkedések

vonatkoztatva ez azt jelenti: *boldog, aki hisz Istennek ebben az adományában, és annak hatásában, még akkor is, ha közvetlenül nem is látja és nem is érzi azt. Aki bízik az áldásban és elfogadja, az gazdag ajándékot kap Istentől.*

Az áldás nagy és szép dolog. Igyekezzünk, hogy azt hittel és tisztelettel fogadjuk. Ragadjuk meg az alkalmat, ha egy pappal beszélünk és a végén kérjük az áldását. Ez neki mindig „kéznél van”. Az áldás egy lelki kötelék, amely Jézus isteni Szívének szeretetéhez fűz minket, erősíti az Egyházzal, Isten családjával való egységünket és elvezet minket Isten imádására: *„Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet!” (Iz 6,3)*

Ahogy Ábrahámot áldásnak nevezték (vö. Ter 12,2: „Te magad is áldás leszel”), úgy minden hívő ember hivatása áldássá lenni. Az áldás alkalmassá tesz minket arra, hogy a mai világban áldás legyünk szeretteink, családunk és embertársaink számára.

Egy gyrosnyi szeretet

Mócsy Miklós (aquamarin)

Ebéd, minden nap csúcspontja (persze csak az imára szánt idő után...) Hiszen enni kell, és a nap közepén jól is esik az embernek a pár falat mellett az a némi pihi is, ami ezzel jár.

Akár kolisok, akár – hozzám hasonlóan – már dolgozó emberek vagyunk, mindig gondot okoz a kérdés: na de hol és mit egyek?

Jó magam azok közé tartozok, akik minden nap elmennek egy „étterembe” ahol elvitelre kérek kaját. Van egy kedvenc „kifőzdém”, ahol bár a legfőbb kínálat a gyros, azért mást is lehet (v)enni. Nem azért járok oda, mert bármi is hozzáfűzne a helyhez, egyszerűen csak azért, mert olcsón sok kaját adnak, és én éhes vagyok. Az eladó sem azért ad nekem ételt, mert szeret rám főzni, hanem mert egyszerűen ebből él. Ez egy egyszerű pénzügyi kapcsolat lenne, de mégis...

Ilyenkor általában váltok pár szót is az eladóval.

Ezek persze nem nagy mélységű beszélgetések, megmaradnak a hogyvagy-hogyvagnál, de mindkettőnknek jól esik, ha nem csak az a diskurzus tárgya, hogy kérek-e csípős szószot és hogy tudok-e SZÉP-kártyával fizetni.

És ha az ember törzsvásárló lesz, már könnyebben vesz plusz salátát. ÉS volt, hogy én kaptam ajándék gyümölcsrizst Persze anyagi érdeke a vévő-odacsábítás, mégis éreztük, hogy kialakult egy bibliai értelemben vett szeretetkapcsolat. Kedves szavak egymásnak, amelyekkel feldobjuk egymás unalmas napját. Őszintén reméltem, hogy a cége megmarad a járvány ellenére is. (Ez így is lett, igaz, azóta más néven üzemel a konyhája...).

Mindössze kaját veszek ott a mai napig. És nincs jótékonykodás, csak „önző” érdekek: kapjak enni, kapjak pénzt. De mégis, egy tál gyrosban hatalmas szeretet lapul.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.” (Jn 3, 16)

Egy új kaland kezdete

Elmélkedések

anonim közis

Hivatás. Szerintem MKK-s körökben annyiszor hallottuk ezt a szót, hogy egy van nekünk, és hogy meg kell találnunk, hogy sokunknak ez akár egy lerágott csont is lehet. Pedig a hivatáskeresés csodálatos dolog, amikor arra keressük a választ, melyik izgalmas kalandba vágjunk be: a papságba, a szerzetességbe vagy a házasságba.

Mai napig emlékszem arra a lelkigyakorlatra, ahol először éreztem azt, ami mintha egyfajta „hívás” lenne az ÚR-tól az egyházmegyes papság felé. Azelőtt is voltak kósza gondolataim akár a szerzetesség, akár a papság felé, de azok inkább belső kavargások voltak, és egyik sem volt annyira egyértelmű. Nehéz és leírhatatlan az a mély érzés, ami ekkor volt bennem, de akkor valahogy tudtam, hogy ez az én utam.

Hamar előjött bennem a kérdés: mi van, ha félreértettem valamit, és nem is ezt éreztem? A mai világban nagyon sok zaj van: lehet nem is az ÚR üzent, vagy nem is ezt. Mi van ha ez a dolog belülről jött, ha csak én akarom, de ő nem? Hogyan tudnék erre a kérdésre választ kapni?

Egy kedves – egyébként szerzetes – ismerősömnék is beszámoltam erről az élményemről, és ő ajánlott egy programot, ami pont ebben segít. Az Iránytű egy olyan, egy tanéven át tartó műhelysorozat, amely olyan fiatalok számára jött létre, akik a hivatásukat keresik, és akikben hasonló kérdések merültek fel, mint bennem. Miután lelkivezetőm is megerősítette, hogy szerintem ez a program hasznos lenne nekem, megírtam nekik a jelentkező e-mailt, és fel is vettek a műhelybe.

Izgalommal teli várakozás fogott el, amikor először léptem be a Sapientia épületébe, hogy részt vegyek az első alkalmon. Bár később sajnos a járvány miatt a fizikai együttlétet felváltotta a zoomon való részvétel, az az őszinteség és nyitottság, amely mind a csapatot, mind minket, résztvevőket jellemzett, mégis személyes jellegűvé tette az alkalmakat.

Ami igazán tetszett, hogy nem megmondani akarták, melyik a mi utunk, mert azt ránk bízták. De adtak a kezünkbe egy térképet és egy iránytűt is, amelyek segítségével ejuthatunk a célunkig. Olyan imamódszereket mutattattak, és olyan dolgokra hívtál fel a figyelmemet, amik mind a hivatáskeresés,

és, mind az általános Istenkapcsolatunk szempontjából hasznosak. Nem csak a teamtől, de a többi iránytűstől is sokat tanultam, akár gondolataik, akár megosztásaik révén.

Hogy mit kaptam az Iránytűtől? Egy jó közösséget, amelynek tagjai hasonló kérdéseket tesznek fel maguknak és a külvilágnak, mint én. Izgalmas és őszinte megosztásokat, bölcs gondolatfelismeréseket, nagyszerű imamódszereket és tanácsokat. Apró gondolatokat, gondolatfoszlányokat, amelyek lehet nem pont akkor amikor hallottam, de később megmozgatták a lelkemet, és amelyek segítségével komoly előrelépést tehettem a hivatásom megtalálása felé. Kéthetente egy olyan két és fél órát, amit mindig vártam, hogy végre eljőjön. Olyan nagyszerű pillanatok, amelyek kizökentettek a COVID okozta nehézségekből és segítettek, hogy jobban odafigyeljek az ÚR-ra. Hálás vagyok az Úrnak, amiért létezik ez a műhely, és amiért megadta nekem a lehetőséget, hogy részt vegyek rajta.

És, hogy végül mi lett a válasz az eredeti kérdésemre? Én még nem döntöttem, és ezt nem is várták el. Ám bízom benne, hamar igent tudok mondani valamelyik útra. Az iránytűt a kezembe adták, a többi már rajtam múlik.

Bátran merem ajánlani mindenkinek, aki akár a papságon, akár a szerzetessen, akár a házasságon gondolkodik, hogy vegyen részt akár jövőre, akár két év múlva ezen, vagy bármilyen más hivatástisztázó programon. Bármit is választunk, fontos, hogy tudatosan vágjunk bele – sodródni nem jó. Én imádkozni fogok e cikkek olvasóiért és kérek benneteket, ti is imádkozzatok értettem, hogy megtaláljuk hivatásunkat. Bízom benne, hogy valamennyiünk élete kiteljesedik azon az úton, amire végül rálépünk.

Végezetül szeretném megköszönni az Egyetemes szerkesztőségének, amiért lehetővé tették, hogy név nélkül írjam meg beszámolómat. Bár a személyes felvállalás hitelesebbé tenné ezt, hivatáskeresésemben fontosnak érzem, hogy egyelőre személyesen (és persze Istennel) járjam be az utamat, mert bár fontos a környezet hangja, az akár félre is vihet – és mégiscsak az az első, amit a Szentlélek mond.

Aktuális

Jegyesiskola

Sinka Domonkos (tejszín)

Azért szeretem az MKK-t, mert ifjú egyetemista rás atya, a harmadikat egy házaspár, akik tanúsá-
kortól egészen a fiatal felnőtt korig mindig tud got tettek. A negyedik és az ötödik alkalommal
nyújtani valamit. Bár kissé tágan kapcsolódik a már online, kiscsoportos beszélgetés volt, ahol
Közösséghez, de a Lelkészség szervezésében már gyakorló házaspároknak lehetett kérdéseket
minden évben elindul a jegyesiskola. Ez így történt feltenni, illetve ők a gyakorlati oldalára készítettek
idén is, és most mi is részt vettünk rajta. Ez a je fel minket. Az utolsó előadást István atya tartotta,
gyesiskola egy hat alkalmas kurzus, ahol vegyesen ami az egyik legérdekesítőbb téma volt, amit
vannak előadások és csoportos beszélgetések is. még inkább feldobott Atyó jellegzetes előadás-
Idén a pandémia és a nyolcórás kijárási tilalom módja.
megnehezítette a lebonyolítást, de András atya Akik szeretnének egy alapos, jól összerakott jegye-
vezetésével sikeresen vettük az akadályokat. Az siskolán részt venni, azoknak mindenképpen aján-
első alkalmat Pécsi Rita tartotta, a másodikat And lom ezt a kurzust!

Nagyböjti lelkigyakorlat

Sinka Domonkos (tejszín)

Nos, remélem nem volt beszámoló erről a nagy- nére, hogy online volt, lélekben is ott tudtam lenni
szerű eseményről az előző számban, de ha mégis, a többiekkel, nem csak telefonon. A beszélgeté-
akkor fogadjátok ezt a rettentően szétesett beszá- sek nagyon jók voltak, jó volt, hogy annyi számom-
molót is :)

Hogy is volt? Igen, egyszer volt, nére, hogy online volt, lélekben is ott tudtam lenni
hol nem volt, volt egyszer egy a többiekkel, nem csak telefonon. A beszélgeté-
nagyon lelkes lelkiségi munka- akkor fogadjátok ezt a rettentően szétesett beszá-
csoport vezető, aki hirdette a molót is :)

lelkinapot. Kb egy nappal a je-
jelentkezési határidő előtt rájöt-
tem hogy jelentkezni kéne, kü-
lönben lemaradok. És aki lema-
rad, az kimarad, főleg, hogy volt
bennem egy vágy valami jó lelki
programra. Így kerestem egy
elszeparált, csendes nyugodt
sarkot, és csatlakoztam. A prog-
ramban kellemesen csalódtam, mert annak elle-

ra ismeretlen közist ismerhet-
tem meg! András atya előadása
a keresztségről nagyon jól sike-
rült, írtam róla 5 oldalt a füze-
tembe

Az Ildikó testvér által vezetett
elmélkedés is nagyon jó volt,
lehetőséget adott arra, ami saj-
nos az elmúlt időszakban ke-
vésbé megy: az aktív Isten felé
fordulásra.

Nagyon köszönöm a szervezők-
nek, hogy megszervezték ezt a
lelkigyakorlatot, mely így szer-

ves részévé vált a húsvéti készültemnek.

Miért hasznos a katicabogár? – avagy az MKK-s meseírás margójára –

Szabó Veronika (aquamarin)

ELKÉSZÜLT!

Egy hirtelen jött ötlettől vezérelve (mivel az ember inkább ilyeneken agyal, mint az egyetem adta feladatokon) arra gondoltam, hogy milyen nagyszerű lenne közösen alkotni valamit, ami online térben is kivitelezhető. Aquamarinokkal több magasröptű irodalmi projektet is véghez vittünk már, de nem hagytam nyugodni a belülről őrlő nyughatatlan ösztön, ami azt súgta, hogy a csoport keretein túllépve az MKK egészéhez szólva kell a következő programot meghirdetni. Így született meg a meseírás ötlete, amit végül 45 fő írta meg mondatról mondatra. (Igen, jól számolod, több mint 45 mondat lett... ennyit engedjünk meg az alkotás szabadságának). Nagy öröm volt számomra, hogy majd az összes csoport képviseltette magát a me-

seírásban, sőt, már nem aktív csoportok tagjai is hozzáfűzték gondolataikat.

Megmelengette kicsiny szívemet a sokfelől érkező üzenet, hogy mennyire jó ötlet volt és milyen jól beszélgették az előtte/utána levő személlyel. Ráadásul egy élvezhető mese is kikerekedett belőle! No de, lássuk miről is szól az egész.

Főhősünk egy katicabogár, ki népmeséhez illően nekivág a nagyvilágnak. Vadonban vándorol, hirtelen hál és álmában ábrándozik. A végén a tanulságot is levonja. Vagy ha ő nem is, remélem, te megteszed. ;)

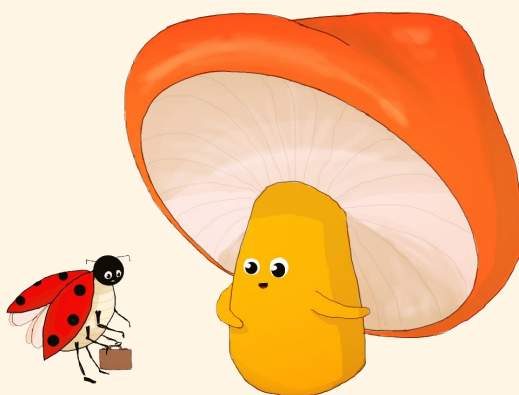
Olvassátok, élvezzétek, mert „a jó lovas katonának dombon van a háza”.

A csodás képekért köszönet Benyovszky Teréznek!

A tószót

MKK

Egyszer volt, hol nem volt, még az Üveghegyen innen, de az Óperenciás-tengeren túl, ott ahová a madár is eljut, élt-éldegélt szomorú magányában egy kicsiny hatpettyes

katicabogár. Minden reggel harmatcseppben fürdött, majd egész nap levéltetveket keresett, esténként pedig egy odvas fenyőfában hajtotta álomra a fejét. Egyik nap úgy érezte, hogy máshova szólít-

ja őt valami vagy talán valaki, így minden bátorságát összeszedve, éjfél tájban nekiindult az útjának. Hosszasan sétált a magas fűszálak között, amíg végül hajnaltájt a távolban megpillantott egy hatalmas ka-

lapos gombát.

Kíváncsi katicánk oda is ment rögtön, majd amikor a természetes gomba észrevette őt, elmosolyodott, és kedvesen köszönt. A kicsiny katica illedel-

Kultúra

mesen visszaköszönt, majd megkérdezte az óriási térhetek, hogy holnap reggel folytathassam kalapos gombát, hogy megpihenhet-e nála, mert utam?

nagyon elfáradt. A kalapos gomba azt felelte, hogy szívesen megengedné neki, hogy megpihenjen, de tud egy még alkalmasabb helyet: a közelben él egy szarvasbogár, aki messze földön híres az általa üzemeltetett első osztályú rovar-hotelről.

A hotel olyan népszerű a rovarok között, hogy még Szitakötő Királykisasszony is ott szokta tölteni a két hetes nyaralását! A hatpettyes katica megörült a hírnek, csak egy dolog miatt maradt szomorú. Világéletében szégyellte, hogy neki csak hat petty van a hátán, emiatt mindig gúnyolták is őt a többiek, így inkább kerülte a rovarok társaságát. De ezúttal kíváncsisága feljebb kerekedett, és elhatározta, hogy megnézi, milyen is lehet egy első osztályú rovar-hotel.

Be is tipegett a recepcióra, illedelmesen megrezgette köszönésképp hatpettyes kis szárnyait, ám zavarában csak ennyit motyogott a botsáska pocakjának (mert mindössze addig ért katicánk a sáskának):

- Öhmm... negyvenkettő.

- Sajnos - szabadkozott a botsáska a vendégkönyv fölé hajolva - az a szobánk már foglalt, de ne bánkódjon, úgyis mindenki csak még több kérdéssel távozott onnan.

- Esetleg tudna egy szobát adni, ahol nyugovóra

- Igen lenne.....elnézést de a katicabogaraknak nem 7 pettye van?

Erre katicánk óvatosan, mégis valami belső erőt érezve a botsáska szemébe nézett és így felelt:

- Valóban más vagyok mint a többi katicabogár. Ők azért nevettek rajtam mert más vagyok, én pedig azért rajtuk mert mind ugyanolyanok.

- Na erre iszunk! - kiáltott fel a botsáska és a következőképpen köszöntötte a katicabogarat - Boldog Karácsonyt!

- Köszönöm, magának is kellemes karácsonyt! - felelte a katica, majd lassan berepült a lakosztályába, ahol nyugovóra tért.

Álmában Szitakötő Királykisasszony mindenáron rá akarta venni, hogy fürödjön meg vele egy pocsolyában, de ő rettentően félt, hogy elveszíti a pöttyeit. Azonban a következő pillanatban már a vízben találta magát, amely immáron egy tóvá tereblyesedett, de az nem nyelte el, ellenben apró, fekete pöttyők kezdtek felfelé gurulni a karjain. A katica ettől megijedt, kiugrott a tóból, és a szálloda varázskertjében találta magát, ahol csatlakozott az újévet váró tücskök-

höz. A tücskök nagyon megörültek neki, mert pont akkor mondott fel a zenekarban a dobosuk.

- Gyere, katica, zenélj velünk! - invitálta kedvesen a vezér tücsök a dobfelszerelés felé mutatva.

- Én... én nem is tudom... - szabadkozott kicsiny katicabogarunk, miközben álma ismét előrehaladt és már a színpadon találta magát a legközpontibb helyen, a mikrofon mögött.

A kicsiny katica lámpalázias volt, úgy megijedt a közönségtől, hogy elvesztette mind a hat pettyét. A nézők együttérzés helyett azonban elkezdtek röhögni szegényen, amiért nem hogy hét, de még egy pötty sem volt már rajta. Már kezdett végleg kétségbe esni, és legszívesebben elrohant volna akár az Újperenciás-tengerig is, ám ekkor egy hirtelen ötlettől vezérelve egy támogató tekintetet keresett a közönségben, ami nehéz feladatnak bizonyult, de kisvártatva meg is találta, egy kedves, megértő és szimpatikus cserebogár személyében (azaz rovarában)... Ennek roppant mód megörült!! Tudta ki ő, a legnagyobb cserebogár sztár a környéken! Egyszer csak azon vette észre magát, hogy a cserebogárral együtt van a színpadon, hirtelen nyugalom és magabiztosság ment át a lelkén. Ezzel az újdonsült érzéssel a szívében már bátran állt ki a rovarsereg elé és a cserebogárral közös duettjükkel lenyűgözték a nagyérdeműt. A dal befejeződött, a zene elhalkult és mindenki elámulva nézte a színpadot, miközben a kis katica észre sem vette, hogy a pöttyei visszakerültek eredeti helyükre. A tapsvihar közepette egyszer csak a közönség soraiban megpillantott egy másik katicát, akinek nyolc pettye volt.

Ettől elfogta a sárga irigység. Nem is volt jogtalan, mert egyből bámulni kezdték a nézőtérre ülők. A nyolcpettyes felállt és peckesen és beképzeltlen közelített a színpad felé. Majd felérve a színpadra megszólalt, hogy ő a következő. Műsora nem volt más mint a híres nagyfrekvencián sercegett ízeltláb dörzsölés, amely alig-alig szokott katicáknak

sikerülni. Az előadás sikeres volt. De....

Hősünk észrevette a nagy csalást s felordított.

- Csaló! Csaló!

A tömeg elhűlve bámulta a kis katicát, de válaszolni senki sem mert. Pedig a csalás egyértelmű volt, mert a nagyfrekvenciás előadóművész „hangszerelése” meglazult a műsor hevében, és a drótkéfe sörtéjéből összetákolt hang-erősítő mindenki számára láthatóvá vált. A nyolcpettyes katicát emiatt szégyenszemre megfosztották pettyeitől és elűzték a hotelből is, míg a mi katicánknak felajánlottak egy pettyet, mire ő így felelt:

- A nagy közönségtől, és a lámpaláztól elvesztettem a maradék hat pettyemet is, de aztán a közös éneklés miatt visszakaptam őket, tehát inkább megpróbálom valahogy visszaszerezni a hetediket is. De ezt magam kell kiérdemelnem, akkor lesz igazán enyém. Ha akár jogosan, de másvalakit fosztottak meg a saját pettyétől, azt nem tudnám szívvel viselni, így inkább maradok hatpettyes, de önmagam.

- Ez igazán bölcs és szerény válasz - mondta Szitakötő Királykisasszony elismerően, aki végig a színpad mögött hallgatózott.

- Húha, nézzenek oda! Nem tudtam, hogy Ön is itt van - fordult a Szitakötő felé a katicánk.

Erre a Szitakötő királykisasszony bátorító-kedvesen rámosolygott a hatpettyes katicára, és az okos felelet miatt meginvitálta őt egy szíromkehelynyi harmatos nektárra. Az ital édesen illatozott a színházteremből hirtelen budoárrá átalakult csillogó-villogó helyiségben, s miközben a kis katica úgy érezte, hogy bizonyára csak álmodik - tegyük hozzá, jogosan - a királykisasszony ünnepi tóosztba

Kultúra

kezdett:

-Emelem poharam, a bölcs és becsületes hatpetytes katicára, bár minden alattvalóm csak kicsit is ilyen lenne! Nemes szerénységédért felajánlom neked országom hatod részét, a Lappangósásos mezőtől az Ágas-bogas erdőig tartó területet....

Mondanom sem kell, elpirult nagyon a kis katica - nem mintha eddig nem lett volna piros, de most talán az eddigieknél is vörösebbnek tűnt és hat pettye fényesen ragyogott a boldogságtól.

- Nem vagyok én méltó ilyen nagy kegyre, ó Szitakötő királykisasszony - nyitotta volna szóra pironkodva száját főhősünk, de nem tehetett, hiszen ekkor hirtelen felébredt.

Úgy érezte, mintha átaludta volna az egész telet, de szobájában semmi sem változott. Ébredése olyan volt, akár a Narniába vezető Gardróbból való visszatérés. Ekkor tarisznyája után kapott, s fűrgén átkutatta, mintha valamit elveszített volna. Ámulatára egy fehér díszszebkendő akadt kezei közé, rajta a következő monogrammal: Sz. K.

Ettől a perctől kezdve mindent megértett és tudta,

hogyan érdemes volt kitartania a sok megaláztatás közepette is - melyet hat pettye miatt kellett elszenvednie. Hiszen a tarisznyában egy különleges vidék térképére is rálelt, mely minden részletet s titkos átjárót megmutatott Lappangósásos mezőtől az Ágas-bogas erdőig.

Ekkor elhatározta, mostantól csakis az igaz úton jár majd, bölcsességre s szerénységre fog törekedni mindenkor! Erőből fogadalmat tett a recepción csodálkozva ámuló botsáskának (pontosabban, annak hasának - hiszen magasabb azóta sem lett...) Ekkor azonban mintha vil-

lámcsapás érte volna hatpetytes hátát! Csoda történt, s megjelent a hetedik petty hátán! Botsáska úr hitetlensége miatt negyvenkettőször átszámolta sorban a hét pettyet, még végül azt kérte, hadd érinthesse meg őket. De bizony az már csak több volt, mint hat. Így indult tehát tovább a katica bogár a rovar-hotelből, kezében a térképpel, hátán hét szép pettyel. Aki nem hiszi, járjon utána, s számolja meg saját maga!

(Tejszín 8, Aquamarin 7, Burgundi 7, Parázs 6, Csipkebogyó 5, Levendula 4, Áfonya 2, Azúr 1, Bambusz 1, Bíbor 1, Mangó 1, Mustár 1, Zafír 1)

Képek: Benyovszky Teréz (aquamarin)

Locsolóvers

Kultúra

Morvai Gábor (levendula)

- Pali: Kél a nap már, láthatáron
„Kölnit tessék bármi áron”
Zeng bele a Széll Kálmán tér
Kukorékolással felér
- Dani: Uram Isten majd 8 óra
Vendi ifjak: nosza lóra
Kiált Boti Cegléd síkján
Sopronban is hallják tisztán
- Krisztián: Tűztoronynak tetejében
Müezzin ereje teljében
Keletre Gellért kiáltja
Vizet tölts és irány Bácska
- Ákos: Kecskemétre bevonulván
Pusztát nézve Ákos mondá:
„Alföldön nincs levendula
Balra át és irány Buda”
- Barni: Dehogy Buda inkább Pest
Odaérve lesz már est
Másik kiált „Gyí Te Ráró”
Leggyorsabb út biz az átló
- Endre: Hova megy ez, robog Pécsnek
Más Szekszárdi borvidéknek
Szélrózsa ezer iránya
Mindre jut egy Vendi mára
- Gergő: Ha nincs mecset legyen Mecsek
Mekcsey még nem Nemecek
- Arató Marci: Gárdonyi szól: ezt nem kéne
- Sorok közt rend legyen végre
Kürt harsant majd Botond szólott
Pusztán végig ez visszhangzott:
- Botond: „Menjetez ifjú Leventék
Ország szerte hol van sok rét
Mind’ hol nyílik levendula
Vízhiánytól hervadozva
- Egyet se hagyjatok hátra
Ha kell legyen éltetek ára
Épségben ők érkezenek
Óvják őket gondos kezek.
Találkozunk Köröshegyen
Úgy segítjen minket Isten!”
- Dani: Robog már a dicső csapat
Egyik kelet, másik nyugat
Térnek posta fordultával
levendula szállal
- Gellért: Van ki úszott át Fűzfőről
Más csent Skanzen szép kertjéből
Fülek vára ostrom alatt
Dani ásott alagutat
- Cseh Doma: Török támad, oda Buda
Hegyoldal itt csupa dudva
Török Bálint elhurcolva
Virágai kókadozva
Ha ez estig így maradna
Napfényt ne lássak én soha
- Arató Marci: Érden hervadozó virág
Gyomok közül épp hogy kilát
Ott termék én fehér lovon

Kultúra

Gyomot én biz mind kihúzom

Gellért: Sopronban egy táncos virág
Gazok közt S.O.S-t kiált
Annyiban ezt nem hagyhattam
Béklyóitól eloldottam

Ákos: Volt kit norvég szarvas űzött
Medvefogból láncot fűzött
Norvégia, Sepsiszentgyörgy
Útonállókkal lándzsát tört

Köröshegyre ígyen tartva
Sülysápnál várt kies puszta
Kérdem van itt levendula
Szolmizálom talán: TI?
Szolmizálva mondják: MI.

Gyimóthy Andris: Budakalász lenfonó
Odébb 1-2 borivó
Ha drága növényem szomjas
Én sem lehetek most ittas

Barni: Újra egyesült a csapat
Kedvük estére se apadt
Elültették növénykéket
Kik adnak a rétnék éket

Pechl Marci: Kertész vagyok, nomeg jogász
Vég esetén ha kell fogász
Fővárost én mind bejártam
6 tagú csokrot találtam

Pali: Készen van a nagy mű igen
Rét virágzik, kertész pihen
Víz azonban még kellene
Vödöröt ragad Vendik keze

Van itt Rákos mezejéről
Kelenföldnek nagy hegyéről
Pestről irány Újbuda
Onnan vissza Óbuda

Botond: Záróének hangja csendül
Vízszugár repülni készül
Kérdezzük hát mi Tőletek:
Meglocsolhatunk Titeket?

Endre: Egy virágot megmentettem
Küldetésem nem feledtem
Utat szekeremmel szelem
Ki jön Boldogról boldog legyen

Gergő: Másztam Pilist és Vörösvárt
Megiártam Réttet s alapját
Úttalan utakon megyek
Minden sarkon eltévedek

Gábor: Vas megye nyugati vége
Apátoknak kertecskéje
Sötétben hervadó virág
Megmentőre idáig várt

Risen (Feltámadás) filmajánló

Nagy Bence (bíbor)

Néhány hónapja egy csoportfilmezéskor a Risen (magyarul Feltámadás, de inkább a Feltámadott a helyes fordítás) című filmet néztük meg közösen. Még egyikőnk sem látta korábban, csupán annyit tudtunk, ami az ajánlóban szerepelt: Jézus halála után járunk és egy római katona szemszögéből követhetjük végig az eseményeket. A test egyik napról a másikra eltűnt és most indul a nyomozás utána, illetve a Jézust követők után. Pilátus mindenáron meg akarja akadályozni az esetleges felkelést, így a testet mielőbb meg kell találni.

Én a szokásos elvárásokkal kattintottam a lejátszás gombra, mint minden más filmnél is: nem voltak elvárásaim, csak hagytam, hogy hatással legyen rám. Na jó, talán egy nagyon picit bennem volt az a rossz érzés, hogy vajon hogyan fogják a kereszténységet negatív színben feltüntetni, milyen mögöttes üzeneteket tudnak majd a nézők levonni. Miután elfeketült a kép és megjelent a stáblista, ezek a minimális előítéleteim is szerte-foszlottak.

Azt kell, hogy mondjam, hogy a film kiváló és érdemes megnézni, akár keresztény az ember, akár nem. Sokáig gondolkoztam azon, hogy mi a legmegragadóbb a filmben, és talán úgy tudnám megfogalmazni, hogy tágítja az ember világnézetét. A nyugati világban nagyon sokunk számára ismerős Jézus története, halála, feltámadása. Ezeket a legtöbben, még sok nem hívő is, már fejből tudja. Viszont ez a film főleg azokat a részeket dolgozza fel, amelyekről a Biblia nem ír, zseniálisan összeszöve azokkal, amelyeket viszont megtalálunk a Szentírásban.

Mondhatnánk persze, hogy ez akkor nem is biztos, hogy így volt, nincs bizonyíték ezekre a dolgokra

és végül is tényleg nincs. De ennek a filmnek nem célja az, hogy meggyőzzön minket arról, hogy pontosan így történtek Jézus halála után az események, hanem annál egy sokkal fontosabb dolgot tesz. A keresztény embert megerősíti a hitében, azáltal, hogy egy számára jól ismert történetet még kedvesebbé és gazdagabbá tesz, a nem hívő embert pedig elgondolkoztatja a feltámadás misztériumán és talán vonzóbbá teszi számára a Jézusba vetett hitet.

Anélkül, hogy előre elmondanám a lényegét, csak szeretném felhívni rá a leendő néző figyelmét, hogy a film egyik kulcsfontosságú eleme a főszereplő karakterfejlődése. Ő jelképez valójában mindnyájunkat, akik találkoztunk a feltámadás szavakba nem ölthető jelenségével. Ő testesít meg mindenkit, akiben csatázik egymás ellen az emberi értelem és az isteni kegyelem, a kőkemény ego és az alázatos hit. A film tetőpontja pedig egy olyan jelenettel ajándékozza meg a nézőt, amely megmutatja, hogy valójában mire is vágyik igazán az ember a szíve mélyén. Mindebből semmi sincs így kimondva, mégis ott van a képernyőn, átsugárzik a nézőbe.

Azoknak tehát, akik még nem látták a filmet, szeretettel ajánlom. Érdemes talán többen, csoportban megnézni, hogy aztán utána meg tudjátok beszélni egymással, kinek mi tetszett, mit szűrt le a történetből, stb. Mint ahogy a film is egy másik perspektívából mutatja be Jézus földi életének végső szakaszát, úgy szintén hasznos, ha magáról a filmről is hallunk több véleményt, behelyezkedünk más nézőpontotokba. Talán így tud igazán életre kelni a mondanivalója!

Szeszek

Lendvai Csongor (mangó, áfonya)

Sokakban felmerül a kérdés, hogy miből készült feles poharunk tartalma? Lepárolták az arcszeszt? Esetleg átcímkezték a fagyállót? Enyhén metiles, de azért finom? Ebben a cikkben a szeszitalok főbb fajtáiról ejtek néhány szót, hogy mi miből készülhet. Definíció szerint az szeszital, ami legalább 15 V/V% alkohol tartalmú mezőgazdasági eredetű alkoholos ital. Tehát a bor, a sör, az arcszesz, körömlakklemosó, stb. a közhiedelemmel ellentétben nem minősül szeszitalnak.

Na de valójában mi a szeszital? Mindegyik úgy készül, hogy valamit megerjesztenek, így néhány százalék etilalkoholt fog tartalmazni. Ezt utána lepárolják, tehát magasabb lesz az alkoholtartalma. A brandyk például úgy készülnek, hogy egy különleges bort készítenek, amit lepárolnak, és évekig hordóban érlelik. Minél tovább van hordóban, annál sötétebb a színe. Biztos sokan hallottak már a blendelésről. Ez azt jelenti, hogy különböző brandyket megfelelő szakértelemmel összeöntenek, hogy a különböző évjáratok sajátosságai kiegészítsék egymást. A brandyk különleges csoportjai a cognac, az armagnac és a jerez. Hasonló módszerrel készül a calvados is, csak az almaborból van.

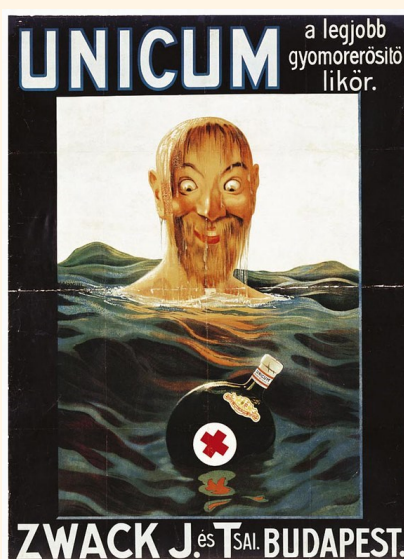
Whiskey... vagy whisky. Igazából mindkettő írásmód helyes. A skót és a kanadai whisky, az ír és az amerikai pedig whiskey. Ezek készülhetnek rozsból, árpából, kukoricából, búzából, zabból, tehát csaknem bármilyen gabonából. A gabonán kívül a hordó és a tőzefüst adja az ital jellegzetes ízét. A brandyvel ellentétben a legjobb minőségű a tiszta, nem blendelt whisky. Érdekes módon az utóbbi években a legjobb whiskyket Japánban gyártják.

A grappa olasz törkölypárlat, ami azt jelenti, hogy a bor készítéséből visszamaradó szőlő maradványból párolják le. Bár úgy tűnhet, hogy hulladékból készül, valójában az elmúlt másfél évszázadban szinte művészetté vált a készítése. A grappát általában nem érlelik hordóban, így átlátszó. Ehhez hasonló ital a magyar törkölypálinka.

A pálinkáról sajnos sokaknak még mindig az jut eszébe, hogy hulladékgyümölcsből készült rettenetes ízű erős szesz, amit falun kínálnak. Az

elmúlt évtizedekben a pálinkakészítés egészen más irányba fejlődik: csak a legjobb minőségű gyümölcsből készülhet, nagy odafigyeléssel főzik és a végtermék egy illatos, aromákban gazdag ital, amiben a gyümölcs jellegzetességei felfedezhetőek.

Az egyik leghíresebb likőr az Unicum, titokzatos hungaricumunk a bitterek, avagy keserűk közé tartozik a Jägermeisterrel, az Underbergerrel és a Becherovkával egyetemben. Ezek úgy készülnek, hogy tiszta szeszbe gyógynövényeket áztatnak. Értelemszerűen a gyümölcslikőrök készítésénél a tiszta szeszbe gyümölcsöket áztatnak.

termék teljesen ízetlen legyen. Az alapanyag mindig, lehet krumpli, árpa, búza, stb. Többek között úgy érik el a kívánt jellegtelenséget, hogy aktív-szén rétegen szűrik át. Éppen ezért kiváló likőr-alapanyag, de olyanról is hallottam már, hogy van, aki narancslével issza.

Megemlíteném még érdekességképpen a kék agavéből készült tequilát, a nádcukormelaszból készült rumot, a rizsből és kojiból készült szakét.

Nagyon sokféle szeszitalt hagytam ki, mert szinte megszámlálhatatlan létezik. Mint az előző cikkemnél, itt is arra szeretnék kilyukadni, hogy az alkoholfogyasztást érdemes részben kulturális programként kezelni. Érdemes sokféle minőségi italt kipróbálni, de persze nem mindet egy este, mert abból lesz a tűzokádó sárkány. Oda kell figyelni, hogy mértékkel fogyasszunk, mert nem azonnal érzik az ember a rövidital hatását, így könnyen megviccelhet. Ha mértékkel is fogyasztunk, fontos odafigyelni, hogy együnk eleget és igyunk hozzá vizet.

A választás

Szabó Anna (aquamarin)

Kip-kop-kip-kop-kip-kop...

Elöttem egy úri hölgy lépkedett piros kabátkában, fekete, térdig érő, szűk szoknyában, piros magassarkúban. Egyik kezéből egy fekete retikül csüngött alá, a másikban - a változatosság kedvéért - piros esernyőt tartott a feje fölött.

Hűvös őszi nap volt, a fák dús aranykoronával, büszkén álltak az utcák szélén. Az eget szomorú, szürke fellegek lepték el, s amint kiléptem a lakás ajtaján, elpityeredtek. Könnycseppjeik könnyűek, kicsik voltak, épp csak érezni lehetett őket - mint megannyi apró tűszúrást, úgy érzélte az esőt az emberi bőr.

Nem siettem. De ha sietnem kellett volna, sem tettem volna. Nem volt nekem ahhoz erőm. Lassan raktam egyik lábamat a másik után, mint aki céltalanul, csak úgy megy, nem törődve az idő gyors múlásával. S miután észrevettem, hogy egyszerre lépek az előttem igen hangosan járó hölgygel, gyorsan megváltoztattam lépteim ritmusát, kicsit lemaradtam a dívától, és néma "indián" lépetekkel mentem tovább - azokkal a halk, puha lépetekkel, amikkel gyermekkoromban oly sokszor osontam.

Egyszer csak megérkeztem úti célomhoz. A teaházból finom illatok érkeztek hozzám, csábítgatva az üveges ajtón túlra. Odabent meleg fényű, hangulatos szobában ültek a vendégek. Beléptem.

Nem voltak sokan, akadt üres asztal bőven. Leültem az egyikhez, s elkezdtem a teaház forrócsokoládé-választékát mustrálgatni. Egy ideig néztem, próbáltam választani a sok fajta közül, ám kis idő után elkalandozott a tekintetem, majd elszálltak a gondolataim is. Gyönyörűen volt kialakítva a kis helyiség. A halványbarnás falon tájképek és kaspók függtek, a kaspókban szebbnél szebb, egészséges növények virítottak, a friss hajtások üdítő látványt nyújtottak a megfáradt szemeknek. Sötétbarna fa bútorokkal rendezték be a narancssárgás fényvel megvilágított szobát, a természetes fényt pedig hatalmas ablakok biztosították a földszinten és a galériás kialakítású emeleten is.

Az emeleten ültem. Itt a falra a képeken és a növényeken kívül könyvespolcokat szereltek fel, s

telerakták azokat érdekesebbnél érdekesebb könyvekkel. Az illat egészen bódító volt. A régi könyvek és a teák, kávék, forrócsokoládék illata teljesen elnyomta a kintről beszivárgó rossz városi levegőt.

Hirtelen egy kedves hang ütötte meg a fületem: „Mit hozhatok?”. Az itallapra kaptam a tekintetemet, s fejvesztve futottam át immár hatodszorra a forrócsoki-választékot. Végre kiböktem egy fajtát, amit korábban még nem kóstoltam. A kiszolgáló személy elsuhant az asztalok között, én pedig viszaszüllyedtem a félbeszakadt, mély gondolataimba.

Rövid időn belül elém került a gőzölgő ital, s én föléje borulva szívtam magamba a finom illatot, kevergettem, fújtam, és már a számban éreztem az ízet, elképzelttem, miként fog hatni rám kedvenc itókám, milyen mámorosan fogom majd lenyelni az első kortyokat. Végre számhoz emeltem a csészét.

És az első korty...

Buhh!

A folyadék alig ment le a torkomon. És nem csak azért, mert tűzforró volt, de sikerült egy olyan, ritka ízesítést választanom, ami nagyon nem nyerte el a tetszésemet, teljesen elrontva ezáltal az amúgy nagyon finom és meglehetősen drága innivalót, és tulajdonképpen az egész napomat.

Na mindegy, ezt választottam, ez van.

Tudtam, hogy ha az egyik kedves barátnőm ott lett volna, és megkérdeztem volna tőle, melyiket válasszam, azt mondta volna, hogy amelyiket szeretném. S ha rábökök egyre: "Ezt?", azt mondja: "Azt.", és ha én azt mondom: "De ezt is nagyon szeretem.", akkor Ő azt válaszolja: "Akkor válaszd azt.". És ha kipróbálok egy újat, abban van kockázat, de nagy eséllyel az is finom, és minél többet kipróbálunk, annál jobb. Viszont ha a már jól beváltakat isszuk, akkor minden bizonyonnyal számíthatunk a kellemes eredményre.

Hát most vállaltam a kockázatot. És nem jött be.

Kultúra

A második korty ugyanolyan fanyar ábrázatot csalt az arcomra, mint az első. Kicsit eltávolodtam a szép, halványbarna, arany mintás porcelán-csészétől, s tovább kavargattam a forrócsokoládét. Kinéztem az ablakon. Még mindig esett, de most nagyobb intenzitással. Az arany levelű fákcskák a szürke betontenger és a szürke fellegek előterében kis vidámságot csempészték az utcára. A nagyrészt egyszínű nadrágos-kabátkás "esernyők" gyors léptekkel siettek el a földszinti ablak előtt.

Odakint a szomorú őszi esőben is rohant tovább az Élet, mint akinek semmi ideje sincs arra, hogy megálljon, átgondolja magát, a célját és értelmét. Folyamatosan rohan, küzd, versenyt fut az Idővel. Nem veszi észre, mennyire veszélyes ez egészen addig, míg meg nem történik a baj. És akkor pánikba esik, körbeforog, és végre megáll kicsit. Megáll, mert muszáj neki. Mennyivel egyszerűbb és jobb volna, ha időnként magától állna meg, hogy megpihenjen, feltöltődjön, új erőt merítsen a folytatáshoz. Mennyivel egyszerűbb és jobb volna az mindenkinek...

Ránéztem a csészémre. Már nem gőzölgött benne az ital. Nem volt már forró a csésze sem. Talán jobb lett volna, ha még azon melegében megiszom...

Gyorsan felhajtottam a maradékot, felálltam, az üres csészét kivittem a pulthoz, s kifizettem az „ízletes nedűt”.

Ideje volt menni, már várt az Élet.

Elindultam az ajtó felé, megfogtam a szép vaskilincset, s lenyomtam. Hideg levegő és víz csapott az arcomba. Még mindig zuhogott az eső, frissítő

illata egészen átjárta a fejemet, tagjaimat, testemet. Összehúztam a kabátomat, felhajtottam a kapucnit, és zsebre vágott kézzel kiléptem a tea-házból, hátrahagyva egy kellemes, meleg helyet, egy nyugodt, békés órát, és egy rosszul megválasztott forrócsokoládét, melynek borzalmas íze még sokáig elkísért.

Tavaszi

**Mintha hó hullana a nyári napsütésben
fehéren permetezve a konyhaablakban
mintha lúdnak pihéjét látnám a szélben
úgy száll az égből a fehér virág szirma.**

**Már búcsúzik a tavasz, bár meg se érkezett,
épp csak beköszönt, tán le se fékezett
de rohant tovább, mert közeleg a nyár
elmúlhatna e csoda vírus is már...**

Sinka Domonkos

A templomtoronyról

Egy építészeti motívum története és szimbolikája

Varga Géza (tejszín)

Ha arra kérnének téged, hogy gondolj egy templomra akkor nagy valószínűséggel tartozna hozzá egy torony is. Sőt minden bizonnyal ez a torony a főbejárat környékén lenne. Feltehető a kérdés, hogy ez miért van így. Miért építettek tornyokat évszázadokon keresztül a templomok mellé? A kérdésre adható egy egyszerű funkcionális válasz. Szükség volt helyre a harangok számára. Azonban érdekesebb lehet ennél mélyebben is megvizsgálni a témát.

A 19. századig a keresztény országok településeinek a legmeghatározóbb eleme volt a templom. A faluk és városok központjai, főterei és középületei szerveződtek köréjük. Tehát a

templomtoronyok, mint az adott környék legmagasabb építményei fontos szerepet játszottak a tájékozódásban. A mai napig sok vidéki településnél a magaslatra épített templomtorony csúcsa az első,

amit az ember megpillanthat. Gyakorlatilag a torony tekinthető egy „jelnek” ami megmutatja a környék legszentebb területét, és ezzel együtt az ég és a föld összekötését is szimbolizálja.

A továbbiakban részletesebben szeretném bemutatni egy jól ismert templomtorony típus történetét: ez a főbejárat melletti kettős torony. Magyarország templomainak jelentős része a barokk korban épült és ezeknek nagy részében megjelenik a kettős torony építészeti motívum. Erre a templom típusra jó példák a Budapestről a Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia, a Felsővízvárosi Szent Anna plébániatemplom vagy a Budapesti Egyetemi Templom, de számos további ismert példát lehetne még felsorolni országszerte, elég csak a tihanyi vagy a zirci apátságra gondolni. Ez a fajta homlokzat kialakítás a barokk korban, a Magyar Királyság területén elsőként a jezsuita rend építészetében jelent meg, de a motívum ennél sokkal régebbre vezethető vissza. Már a középkori templomok megjelenését is meghatározzák a főhomlokzaton található kettős tornyok, gondoljunk csak a zsámbéki vagy a jáki templomra.

Európa több országában is megfigyelhető ez az építészeti motívum. Kifejezetten jellemző a román és gótikus templomok esetében Franciaország, Németország, Anglia és Lengyelország területén. Híres példák a párizsi Notre Dame vagy a kölni dóm. A mediterrán területeken viszont jóval kisebb számban figyelhető meg ez a toronyelrendezés. Spanyolországban és Olaszországban, ha egy templomegyüttesnek tornya van, akkor az a legtöbb esetben különálló építményként áll. Erre egy közismert példa a pisai ferde torony. Európa kora keresztény időszakára se jellemző a kettős torony motívum. Róma nagy bazilikáinak legkorábbi változatai valószínűleg nem is rendelkeztek harangtoronnyal.

Akkor hol jelenik meg legkorábban a templomok főhomlokzatán elhelyezett kettős torony? És mi lehetett a szerepük? A fentebb már említett országok közül, a francia és német területeken, a Frank Királyság idején

a Kr. u. 8-10 század között megjelent egy különleges építészeti forma. Ez az úgynevezett westwerk avagy magyarosan nyugati védmű. Ebben az időszakban a templomok főbejárata mindig a nyugati oldalon volt (az oltár pedig kelet felé nézett) és erre a homlokzatra egy több szint magas „erődítményt” építettek a frankok. A kora középkor - amikor a westwerkek épültek - a szokás a népvándorlás időszakának is nevezni. Ebben a kaotikusnak tekinthető időszakban a védelem céljára épülhettek a magas, vaskos falakkal védett nyugati építmények. Mindemellett azonban további funkciókat is elhelyeztek a templom ezen részében, amelyek egy része még ma is tovább él. A földszinten itt alakították ki a kriptákat, az emeleten pedig a templom karzatát, ahonnan az adott világi uralkodó (földesúr, király, császár) részt vett a szentmisén. A román építészeti stílus megjelenésének idejére a westwerk elvesztette védelmi szerepét, de a templomok nyugati kettős tornyai elterjedtek az Alpoktól északra található területeken, és továbbra is visszaidézik a kora középkornak ezt a zűrés időszakát.

A fentebbi bekezdés elején feltett kérdésre azonban

Kultúra

még mindig csak részben adtunk választ. Korábban azt írtam, hogy a kora keresztény időszak építészetére nem jellemző a kettős torony. Ez az állítás csak részben igaz. A legkorábbi bazilikák valóban nem rendelkeztek nyugati tornyokkal, azonban Rómától távol már a Kr. u 5. században megjelennek a nyugati kettős tor-

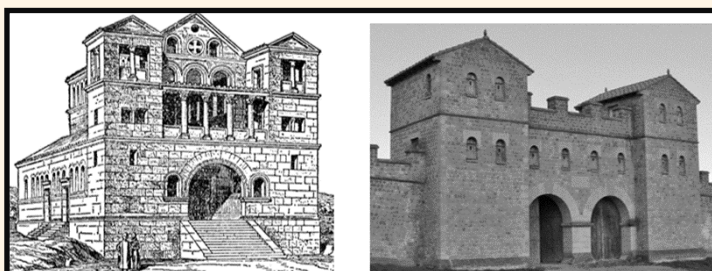
pontosan rekonstruálhatók. Valószínűleg ezeknek a templomoknak a bejárat kialakítása az ókori város és erőd kapuk elrendezését követték. Mi lehetett ennek az oka? Miért építettek egy ilyen hétköznapi motívumot a keresztény hívők a templomaik főhomlokzatára?

nyok. A késő ókori Szíria keresztényeinek a templomai sok szempontból hasonlóak például a magyarországi középkori templomokkal, többek között a torony motívumban. Ezek a tornyok azonban nem tölthettek be védelmi funkciót, mint a frank westwerkek, hiszen a falaik jóval vékonyabb voltak.

Sajnos a kora keresztény szír templomok ma már csak romos állapotban tekinthetők meg. A főhomlokzatuk építészeti kialakítása ennek ellenére meglehetősen

Válaszra a legegységelműbben a Szentírásban találunk rá. Jézus az evangéliumokban több helyen is használja az „Isten országa” kifejezést. A Jelenések könyvében pedig olvashatjuk: „Akkor láttam, hogy a szent város, az új Jeruzsálem leszáll a mennyből, Istentől.” (Jel 21.2.). Ezek alapján természetesnek tekinthető, hogy a korai keresztények a saját templomaikat ennek a „Mennyei Városnak” az evilági kapuinak gondolták. Így már korántsem tekinthető a városkapu egy egyszerű hétköznapi építészeti elemnek, hanem sokkal inkább a kereszténység egyik fontos üzenetét közvetíti.

Elképzeltető, hogy Európában a szír templomok hatására jelent meg a kettős torony motívum, hiszen egyéb építészeti elemek is kelet felől terjedtek el a középkori európai királyságokba. Azonban még ha ez nem is biztos, szimbolikájukban mégis ugyanazt képviselik. A templom bejáratát úgy jeleníti meg a két oldalán magasodó tornyok, mint egy város kapuját.

BERDA ÉNEKEK

Hárs - hegyi téltemető

Hegytetőn bújusz elő
téli rejtekedből ma élénk
tündöklő kis virág: talán
zsolozsmázó szent remeték
lába nyomán sarjadtál egykor
aranyló áldásként az ébredő erdőn

Erdei mise

Töröktől földig rontott
templom kövei között
ma stólás pap mond misét
imádságos csengetés száll
dús lombok felett az égbe.
Köztünk van Ő, a Fiú, a Lélek
az Úr: egy pillanatra csak
és megbocsáttatnak a világ bűnei...

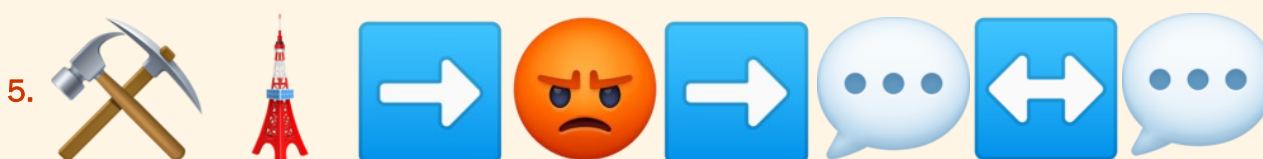
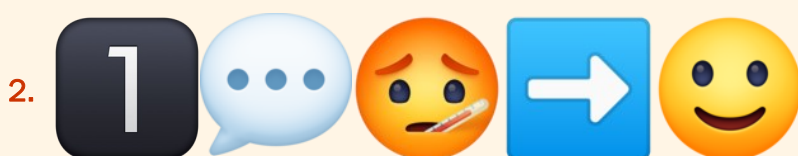
Botos Ferenc

Fejtsd meg és nyerj!

Kultúra

Mócsy Miklós (aquamarin)

Az alábbiakban egy-egy **bibliai várost** rejtettünk el **emojik** segítségével. A feladat kitalálni, mely városra gondoltunk. Fontos megjegyezni, hogy az emoji leírás nem feltétlenül annak Bibliai előfordulásával kapcsolatos! **A helyes megfejtést 2021. augusztus 25-ig az egyetemes.ujtag@gmail.com címre beküldők között túró rudikat sorsolunk ki** (ételallergia esetén egyeztetés szerinti nyeremény)! Az e-mail tárgya „Rejtvény” legyen!

Az **előző számunkban** feladott rejtvényre **nem érkezett hibátlan megoldás**, ezért beküldési határidejét meghosszabbítottuk **2021. augusztus 25-éig**. A helyes megfejtést az **egyetemes.ujtag@gmail.com-ra** beküldők **garantáltan 2 túró rudit** kapnak.

„Egy írástudó is hallgatta a vitát. Amikor látta, milyen találóan megfelelt nekik, megkérdezte tőle: »Melyik az első a parancsok közül?« Jézus így válaszolt: »Ez az első: Halld, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! A második így szól: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat! Ezeknél nincs nagyobb parancs.«” (Mk 12, 28-31)

Hirdetések

1. A **Te Deum** idén **június 13-án, 19 órától** lesz az **MSZT**-ben.
2. Idén **Június 25. és 27.** között kerül megrendezésre a **BALAKAT**. További információk az eseményről annak weboldalán olvashatóak: <https://www.balakat.hu/>
3. A **Közitábor** idén **július 19. és 25.** között lesz megtartva **Balatonszepezden**. Jelentkezni az MKK aktívban kirakott és a Hírlesőben is kiküldött linken keresztül lehet.
4. **2021. szeptember 5-12.** között kerül megrendezésre a **52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus**, Budapesten. Az eseményre résztvevőnek és önkéntesnek is lehet jelentkezni. Részletek a <https://www.iec2020.hu/hu> honlapon olvashatóak. Az esemény zárónapi miséjének főcelebránsa Ferenc pápa lesz.

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: **Héray András** egyetemi lelkész. Szerkesztők, tördelők: **Léta Jolán, Mócsy Miklós, Nagy Bence, Ördög Levente**. Nyomdai munka: **Koncz Viktor**, Másoló Futár Kft. 1095 Bp. Soroksári út 48. www.masolofutar.hu

Köszönjük Botos Ferenc, Héray András, Lendvay Csongor, Mócsy Miklós, Morvai Gábor, Nagy Bence, Sinka Domonkos, Szabó Anna, Szabó Veronika, és Varga Géza, valamint a Közimese Projekt résztvevőinek cikkeit, írásait!

Szeretettel várjuk írásaitokat, valamint azokat az írásokat, amiket ti ajánlotok! A következő szám lapzártája 2021. augusztus 25-én lesz.

Az újság e-mail címe: egyetemes.ujzag@gmail.com

A címlapkép a közis kiránduláson készült.

A Lelkészség címe: 1117. Budapest, Magyar tudósok krt. 1., egylelkbp@gmail.com, www.egylelk.com

Honlapunkon a korábbi Egyetemes újságok számai is megtalálhatóak.

A Római Katolikus Egyetemi és Főiskolai Lelkészség köszöni a Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzatának a 2020. évben nyújtott anyagi támogatását.

**Minden kedves olvasónknak sikeres vizsgaidőszakot,
valamint járványmentes, egészségben gazdag nyarat kívánunk!**

